

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΑΡΜΣΤΡΟΓΚ

ΤΟΥ ΒΑΛΤΕΡ ΣΚΩΤ

Τα τελευταία χρόνια της βασιλείας της βασίλισσας Έλισαβέτ, τον καιρό δηλαδή των άτακτων πολεμικών επιχειρήσεων μεταξύ των Άγγλων και των Σκωτσέζων, την ορεινή επαρχία του Ροζμπούργου, τη Λίντενσελ, που σ'ένα μέρος μάλιστα δεν τη χωρίζει απ' την Άγγλια παρά ένα μικρό ποταμάκι, την κατείχε κυρίως η φυλή του Άρμστρογκ. Άρχηγός αυτής της σκοτεινής πολεμικής φυλής ήταν αυτή την εποχή ο Τζων Άρμστρογκ, άνδρας πελώριος, δυνατός και γενναίος. Έν' όσω Ίουσε ά-

κόμα ο πατέρας του τον ξεχώριζαν απ' τους άλλους δημοφύλους του πούχανε το ίδιο όνομα με το παρατσούκλι «ο Γιούος του Άρχηγου». Αυτό το παρατσούκλι του πήγανε έπειτα από τόσα γενναία και πρωτοφανή πολεμικά του κατορθώματα και τοΰμεινε και μετά το θάνατο του πατέρα του, και αναφέρεται μάλιστα και σ' έπίσημα χρονικά και σε παραδόσεις διάφορες.

Στις μονομαχίες ήταν άσυναγώνιστος. Κανένας ξιφομάχος της Κέμπερλαντ, της Βέστμωρλαντ ή της Νορθάμπερλαντ δεν μπορούσε ν' άνθξει στο χτύπημα του πελώριου σπαθιού που χειριζότανε και που λίγο μπορούσαν να τό σηκώσουν. Αυτό τό «φοβερό σπαθί», καθώς τόλεγε ο κόσμος, δ' Άρμστρογκ γάλαπτος ύπερβολικά. Του τόως δώσει ένας φημισμένος Έγγλέζος άνάγχιος, ο Χόμπυ Νόμλετ, που, άφ' όυ έκανε κάποια πράξη που τον εξέθεσε στην Άγγλική Δικαιοσύνη, κάτηγε στη Μίντενσελ κι έγινε όπαδός η καλύτερα σύμμαχος του φημισμένου Τζων Άρμστρογκ. Άλλά, κάποτε που τόλημσε να πάη στην Άγγλια με μιά μικρή μόνο συνοδεία, έναν άπιστο οδηγό κι ένα έλαφρό ξίφος άντι του βαρειού σπαθιού του, του ριχτήκανε πολλοί, αχμάλωτίσθηκε, καταδικάστηκε σε θάνατο και θανατώθηκε.

Μ' αυτό τό φοβερό όπλο και με την ίδια του τη δύναμη και τη μαχητική του τέχνη, ο Τζων Άρμστρογκ άπόκτησε τη φήμη του καλύτερου ξιφομάχου των μεθωρίων, και νίκησε και σκότωσε πολλούς που τόλημαν να του διαμφισβητήσουνε τό φοβερό του τίτλο.

Άλλά τά χρόνια περνάνε και γιά τους δυνατούς και τους γενναίους όπως και γιά τους άδύνατους και τους δειλούς. Με τον καιρό, ο Τζων Άρμστρογκ γέρασε. Έγινε παιά άνίκαμος νά χειριζεται τά όπλα του έπese στο κρεβάτι, κι έξαρτήθηκε έξ όλοκληρου άπο τις περιποιήσεις και τις φροντίδες της κόρης του, πούτανε η μόνη παρηγοριά και συντρόφισά του. Έκτός απ' αυτή την κόρη ο Τζων Άρμστρογκ είχε κι ένα γιού. Σ' αυτόν περιήλθε τόρα το έπικίνδυνο έργο του πατέρα του να οδηγη δηλαδή τά στρατεύματα στον πόλεμο και να κρατη στο ύψος της την πολεμική δόξα της φιλοπόλεμης πατρίδας του, που την άμφισβητούσανε τόρα συχνά οι Έγγλέζοι.

Ο νεαρός Άρμστρογκ ήτανε δραστήριος, γενναίος και δυνατός, και βγήκε νικητής σε πολλές δύσκολες περιστάσεις. Ο γηραιός όμως πολεμιστής ένόμιζε πως ο γιός του δεν είχε άκόμη την άπαιτούμένη ήλικία και την πετρα γιά να του έμπιστευη τό βαρύ και δοξασμένο σπαθί του, που η χρήση του τον είχε τόσο φοβερά διακρίνει.

Τέλος, ένας Άγγλος ξιφομάχος, ο Φόστερ, είχε τό θάρρος να στείλη μιά μέρα μιά πρόσκληση στον καλύτερο ξιφομάχο της Λίντενσελ και ο νεαρός Άρμστρογκ, που καιγότανε γιά ίσποτική διάκριση, δέχτηκε με χαρά την πρόσκληση αυτή σε μονομαχία.

Η καρδιά του γηραιού πολεμιστή φούσκωσε άπο χαρά και περηφάνεια όταν άκουσε πως ο γιός του πρόκειται ν' άγωνισθί στο σπαθί με τον Άγγλο ξιφομάχο. Η συνάντηση των δύο πολεμιστών όρίστηκε σ' ένα ούδέτερο μέρος, που χρησιμοποιε πάντοτε σε τέτοιες περιστάσεις, και που κι αυτός ο ίδιος είχε δοξάσει με πολλές πεφανεές νικες.

Είχε ένδυσασαθει τόσο ήταν ββαίος παιά γιά την νίκη και γιά να ένθαρρύνη άκόμα περισσότερο τό γιού του, του έμπιστευθηκε τό φημισμένο σπαθί που ως τότε τό φύλαγε δικό του.

Άλλ' αυτό δεν ήταν όλο. Όταν έφτασε η ώρα της μονομαχίας, παρά τις φιλόσογες και τυφρές οδηγίες και συμβουλές και παρακλήσεις της κόρης του, ο Τζων Άρμστρογκ πήρε άπόφαση άμετάκλητη νάψηθ το κρεβάτι του να πάη νά ιδη με τά μάτια του τον άγωνα. Η δειλή του ήταν άκόμα νόμος στο λαό του, και τον πήγανε, στα χέρια τυλιγμένο σε μανδύες και κωβερτές, στο μέρος όπου θα γίνονταν η μονομαχία, και τον εκάθισαν σ' ένα βόαχο. Εκεί έμεινε με τό μάτια κωρφαμένο στο μέρος όπου θα άντάμωναν οι άντίπαλοι. Η κόρη του που είχε κάνει δει μπορούσε

γιά την άνεσή του, στεκόταν άκίνητη κοντά του, άνήσυχη γιά την ύγεια του πατέρα της άπό τη μιά μεριά, και γιά τ' άποτέλεσμα της μονομαχίας και τον άγαπημένο της άδελφό, άπό την άλλη.

Προτού άκόμα άρχισή η μονομαχία, οι γέροι κυτάζανε τον άρχηγό τους που τον έβλεπαν τόρα γιά πρώτη φορά έπειτ' άπό τόσα χρόνια, και με λύπη κυτάζανε τά άλλαγμένα του χαρακτηριστικά, τό γηρασμένο του σώμα. Οι ίδιος άπ' τό άλλο μέρος κυτάζανε με θαυμασμό τόκλόνητο παρόσημό του όσν ν' άνεγίριζε κάποιο προϊστορικό γίγαντα που γλύτωσε άπ' την καταστροφή του κατακλιμοί.

Άλλά ο ήχος της σάλπιγγος κι' άπ' τά δυό μέρη έσυρε όλων την προσοχή στους δύο άνταγωνιστές που τους είχανε περικυλώσει άντιπρόσωποι και των δύο ένθων, που περιέμαν άνυπόμονα την έναρξη του άγωνα.

Οι άντίπαλοι προχώρησαν, η μονομαχία άρχισε. Όλων τά μάτια κωρφήθηκαν σ' αυτούς και παρακολουθούσανε με άγανία και την έλαχιστή κίνησή τους. Άλλ' ένα περιτό να περιγράψουμε την πάλη. Ο Σκωτσέζος, ο γιός του Άρμστρογκ, έπесе! Ο Φόστερ βάζοντας τό πόδι του πάνω στον άντίπαλό του, άρπασε τό φοβερό σπαθί, τό τόσο πολύτιμο στα μάτια του κατόχου του, και τό σούνη περιήφανα ψηλό, πάν' άπ' τό κεράλι του, σάν τρούπαι της νίκης του. Οι Έγγλέζοι φωνάζανε θριμβεϊνικά. Έξωφρα όμως άκούστηκε η άελεπισμένη φωνή του γηραιού πολεμιστή, που έδθε την πατρίδα του άτμασμένη και τό σπαθί του, πούτανε τόσο καιρό τό φοβήτερο των έχθρών, στα χέρια ενός Έγγλέζου. Η φωνή αυτή βρόνθησε τρομερά πάνω άπ' όλους τους άλαγμούς και τις ζητωκραυγές της νίκης. Φάνηκε, γιά μιά στιγμή, ότι τον έμψόχωσε όλη η παλιά, η χαμένη δύναμή του. Σηκώθηκε άπ' τό βράχο που τον είχανε καθίσει, νίναξε τά χέρια του άγρια κατά τον ουρανό κι έβγαλε μιά φωνή άγανακτήσεως, φρίκης κι άπελπισίας, που καθώς αναφέρεη η παράδοση, άκούστηκε μακριά σε ύπερφυσική άπόσταση, κι έμοιασε περισσότερο με τό μουγκρητό λαβωμένου λεονταριού παρά με φωνή άνθρώπου. Οι φίλοι του τον δέχτηκαν στα χέρια καθώς έπесе κατά πίσω, έξανατλημένος τελείως άπ' τη ύστατη αυτή προσπάθεια, και τον έφεραν στον πύργο του με άφωνη λήθη, ένώ η κόρη του άπ' τη μιά μεριά έκλαψε τον άδελφό της κι' άπ' την άλλη πάσχιζε να μετρίση και να καταπραύνη την άπελπισία του πατέρα της. Άλλ' αυτό ήταν άδύνατο. Τό μόνο θέληγχο της ζωής του γέρου πολεμιστή χάθηκε μονομιάς και η καρδιά του ράγισε. Ο θάνατος του γιού του δεν έπαιξε κανένα ρόλο στην τρομερή λήθη του. Αν τον σκεφτότανε καθόλου τον σκεφτότανε γιάτι έξ αίτίας του χάθηκε η τιμή της φυλής και της πατρίδας του. Και πέθανε ο παλιός πολεμιστής σε τρεις μέρες, χωρίς ούτε μιά φορά ν' αναφέρη τόνομα του γιού του, ζύνοντας όμως

άστέρειυτα δάκρυα ή από τό χαμό του δοξασμένου σπαθιού του.

Βάλτερ Σκώτ

Ο ΦΡΑΝΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

Η κ. Λευκή Βάγκ, δημοσιογράφος, είχε πάει κάποτε νά δη τον Άνατόλ Φράνς στη Μπεσελερι γιά νά του πάρη μιά συνέντευξη. Ο γέρος μαιτρ όχι μόνο κρήσενε την δημοσιογράφο κι έφαγαν μαζί αλλά και τη φιλοξένησε την νύχτα στην έκαυλή του. Πρίν πάει νά κοιμηθί στο δωμάτιό της, τη ρώτησε :

- Όραία μου κυρία, τι παίρνεις τό πρωί στο πρόγευμά σας ;
- Ω, Διδάσκαλε, δεν είν' άνάγκη νά ένχοληθήςτε ίδιαίτερω με μένα! Θα πάρω ότι παίρνετε κι' έσεις...

Τότε ο Φράνς στρέφοντας προς την θαλαμητόλο του, ειπε: - Έρνεστίνα, άπες τό πρωί να πής δυό κουτάλια καθαρίου στην κυρία Βόγκ, όπως και σε μένα.

ΣΟΦΙΑ ΓΑΡΣΣΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ 3-ΦΕΙΔΙΟΥ-3 ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 1 ΕΤΟΥΣ